

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

בית הספר לחינוך סמסטר ב' תשפ"ד 2024

שם הקורס: מה קורה בכיתה וכיצד נדע? סוגיות בחקר הפדגוגיה

קורס למוסמך

מס' קורס : 12920442

שם המרצה: ד"ר עליזה סיגל

שעות קבלה: לפי תיאום מראש בבנין 72 חדר 136

יעדי ההוראה ואופן ניהול הקורס:

מה מתרחש בכיתות בית-הספר? מדוע? ומהן ההשלכות ללמידתם של תלמידים? בסמינר זה נחקר את כיתות בית הספר כאתרים של הוראה, למידה ופעילויות אחרות. נחקר את פעילות-הגומלין והשיח בכיתה על ידי סקירת הספרות המחקרית, וניתוח של שיעורים מצולמים ומוקלטים בהם נצפה. נשזור יחד שלוש סוגיות:

- מסגרות תיאורטיות: אילו הנחות מנחות את חשיבתנו על המתרחש בכיתות (וככלל בפעילות חברתית)?
- מסגרות מתדולוגיות: כיצד ניתן לחקור את הפעילות בכיתות?
- סוגיות פדגוגיות: מה לומדים התלמידים וכיצד ראוי שיפעלו המורים?

אמצעי הלמידה העיקרי בקורס הינו דיון ביקורתי בטקסטים מחקריים וניתוחם המשותף של שיח בכיתות לימוד (הקלטות ותמלולים). הכנה מוקדמת לשיעורים וכן השתתפות בהם הינן קריטיות להצלחתו של הקורס. בשבועות הראשונים נתמקד בכלים תיאורטיים ואנליטיים לניתוח שיח בכיתה, ובהמשך נתנסה בניתוחם של חומרים מהשדה.

בין הנושאים העיקריים שיידונו בקורס:

מבוא לשיח וניתוח שיח

שיח ולמידה: ויגוצקי ומורשתו

ניתוח מיקרו-אנליטי וניתוח מולטי-מודלי

השיח בכיתה – ניתוח מבני וכמותי

תהליכי הבניית זהות חברתית

הוראה דיאלוגית

דרישות הקורס:

מרכיבי הציון בקורס ומשקלם היחסי כדלקמן:

1. נוכחות והשתתפות בשיעורים והכנה להם חובה

2. כתיבת סיכום וביקורת על מאמר אחד במהלך הסמסטר והצגת המאמר בשיעור 20%

3. הצגת נתונים 10%

4. עבודה כתובה שבמרכזה ניתוח של אירוע בכיתה 70%